

**De labiorum cancro : theses anatomicae et chirurgicae, quas, Deo juvante
& praeside M. Joanne-Baptista-Guillielmo Ferrand ... / tueri conabitur
Joannes-Josephus-Benedictus Monier.**

Contributors

Monier, Jean Joseph Benoît.
Ferrand, Jean Baptiste Guillaume.
Royal College of Surgeons of England

Publication/Creation

Parisiis : Typis Michaelis Lambert, 1782.

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/avtrcp6w>

Provider

Royal College of Surgeons

License and attribution

This material has been provided by This material has been provided by The Royal College of Surgeons of England. The original may be consulted at The Royal College of Surgeons of England. where the originals may be consulted. This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

**wellcome
collection**

Wellcome Collection
183 Euston Road
London NW1 2BE UK
T +44 (0)20 7611 8722
E library@wellcomecollection.org
<https://wellcomecollection.org>

14.

DE LABIORUM CANCRO.
T H E S E S
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ;

*QUAS, Deo juvante & Præside M. JOANNE-BAPTISTA-
GUILLELMO FERRAND, Facultatis Artium & Chirurgiæ
Magistro, antiquo Collegii Præfecto, Regio Scholarum Pro-
fessore, Regio Librorum Censore, Primario magni Nosocomii
Parisiensis Chirurgo designato, Regiæ Chirurgiæ Academiæ
Consiliario, antiquo Anatomæ & Chirurgiæ in Scholâ Prælicâ
Professore, Imperialis Academiæ Florentinæ Socio extraneo,
Regiæ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Aca-
demiæ Rothomagensis Socio, necnon saluberrimæ Facultatis
Medicinæ in Universitate Remensi Doctore, tueri conabitur
JOANNES-JOSEPHUS-BENEDICTUS MONIER, è loco Sainte
Jalle Sisteronensis, præclaræ Artium Facultatis in almâ Uni-
versitate Parisiensi Magister, Regiæ Galliarum Principis D.D.
LUDOVICÆ in Monasterio San-Dionysiaci Carmelitæ Chirur-
gus ordinarius, necnon primariû magni Nosocomii Parisiensis
Chirurgi nuper præcipuus Adjutor.*

*Die Luna trigesimo mensis Septembris, anno R. S. H. 1782,
à sesqui-secundâ post meridiem ad septimam.*

P A R I S I I S,
IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.
PRO ACTU PUBLICO
E T
SOLEMNI COOPTATIONE:

Typis MICHAELIS LAMBERT, Regii Chirurgiæ
Collegii necnon Academiæ Typographi, viâ Cithareâ.

M. DCC. LXXXII.

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

THE LONDON CHURCH

D. O. M.

DE LABIORUM CANCRO.

T H E S E S
ANATOMICÆ ET CHIRURGICÆ.

I.

VULTUS concinnâ & sublimi structurâ conspicuus, in quo
supremi Numinis sigillum elegantissimè appositum stupentes
miramur, almæ rerum Parentis Naturæ, miraculum arguit.
Verùm enim verò, quàm amico fœdere sociantur, arduæ frontis
dignitas, triste supercilium, genarum dulce decus, verecunda
oris venustas, oculorum blandè minacium flagrantia! Quàm benè

A ij

conveniunt, vultu animæ theatro sedentes, majestas & amor! Labra roseo colore nitentia, ad oris ornamentum, ad blandam faciei venustatem, lepores ac elegantiam purpureo splendore conferunt; vario musculorum motu, varios animi affectus nervosè exprimunt; ad manducandum, bibendum, sugendum, loquendum, miram præstant opem. Sed eheu! nunc atrâ malorum ferie inhonestè deturpantur, nunc indecorè dilacerantur, nunc fatalia mortis semina in rosis sanitatis occultata non rarò maturant. Luctuosum istius veritatis testimonium, à *Cancro*, de quo, prælibatâ labrorum anatome, sumus dicturi, mutuamur.

I I.

Duo labra, musculis potissimùm corporata, spongioso quodam atque molliusculo texto, quod absque concursu actionis muscularis intumescit quandoquè atque detumescit, conflare videntur. Extùs tegumentis communibus, intùs membranâ oris, sub quâ breves ac exiles ductus, cryptæ aut glandulæ miliares & lenticulares sitæ sunt, obducuntur. Rubicundi labiorum margines, papillis nervosis longiusculis, sibi que invicem arctissimè agglutinatis, componi videntur. Labra epidermide spoliata, & aquâ aliquandiù macerata, copiosissimas nervorum propagines exhibent, hinc mira eorum sensilitas; superius labrum sub septo nasi, inferius ad radices dentium incisorum, habenulâ quâdam, quam *frenulum* vocant, retinentur.

Variis est, juxta varios auctores, musculorum numerus. Litem dirimat lyncæus anatomicus. Labra *orbicularis* constringit cujus fibræ quasi arciformes. Abducunt *Zygomaticus* & *Buccinator*, riores dicti; labra elevant vel *communes duo canini*, vel proprii *incisoriorum* par; deprimunt tandem *triangularis* & *quadratus*. Alii longè plures describunt. Ad labiorum musculos, *pyramidales* nasi & *platysmamyoides* meritò referendi videntur.

Labiorum arteriæ, *coronaria* dictæ, à carotide externâ proce-

dunt; in jugularem externam venæ sese exonerant.

Nervi à maxillari tum superiori, tum inferiori & à portione durâ septimi paris originem mutuuntur.

I I I.

Cancrum enodare, accuratam ac numeris omnibus absolutam horrendi istius mali definitionem dare, res ardua. Allatas à turbâ auctorum definitiones brevitatis causâ ex consulto omit- tentes, Schirrum & Cancrum, unum eundemque quasi mor- bum esse, cujus varia stadia, variæ conditiones, contendimus.

Diversâ sub specie, multiplici sub formâ, Cancer prodit. Nunc unicum existit, nunc plura fororiantur instar uvæ tuber- cula, dura, renitentia; sæpè dolorem afferunt, quandoquæ nullo, aut levissimo dolore stipantur.

Per non definitum temporis intervallum, quâcumque de causâ ingravescente morbo, crescit tumor, in apicem assurgit, discretis in loculis emollitur. Jam cuti non concolor, ater fit, subruber, lividus aut subviolaceus. Hinc & inde circum- fusæ, varicosæ turgescunt venæ. In his rerum angustiis, velut agmine factò, sævissima ingruunt symptomata. Titillans, urens, lacerans, pungens vigilat dolor. Orti motu spon- taneo collectitia ichoris putridi illuvies, cutem arrodit ac subindè, visu miserabile! ulcus patet asperum, oris tumentibus, duris, inversis horridum; acre tabum eructans, irrepit latiusque grassatur, ac fœtidissimâ, tenui, fuscâ, nigrâ, quam evomit, sanie, musculos, vasa, nervos, quodcumque aculeo putrido obvium, pessimè irritando, vorat. Æquis passibus læthifera contagio, rodentis veneni populabunda lues fœcunda Cancrorum consequentium parens, chronici dolores, acutis- sima tormenta, febris cancerosa, &c. sequuntur, quæ agros, nisi miserrimis illorum rebus succurratur, inimicos inter ignes & asperum os cruciatos, conficiunt.

Hæc sunt præcipua Cancri, in *occultum* & in *ulceratum* vulgò bipartiti, phænomena, cujus sedes ferè propria, partes glandulosæ, molles & laxæ, cujus causa materialis, lymphæ.

I V.

È variarum causarum coïtu Cancrum sobolescere, infausta nimis testatur experientia. Hæmorrhoides suppressæ, imminuta vel abolita menstruatio, atra cura ejusque pedisequi melancholici affectus, lymphæ degeneris ac solito crassioris consistentia, solidorum eretismus, vel irritatio à morfu, contusione, puncturâ, laniatu, ab inclementiâ frigoris, à temerariâ ac ineptâ causticorum aut medicamentorum pinguium applicatione, ab eluendæ fæditatis labiorum incuriâ, &c. pro causis tum internis, tum externis, promiscuè sumantur.

Fictitium virus ad fabulosam somniorum patriam relegandum, Cancro nascenti non præexistit, non est teterrimi istius morbi causa. In ipsomet Cancri gremio, orto motu spontaneo, genitum, ipsiusmet tabis sobolem, istud, tanquam Cancrorum consequentium causam, solummodò reputandum censemus.

Cancrosi vitii causas altius indagari, de genuinâ ejus naturâ ac effectibus differere, extra pensi rationem positum. Qui plura de *Cancro* voluerit, adeat ille luculentam Dissertationem celeberrimi Doctoris *Peyrilhe*, hujusce Collegii Magistri, duplici laureâ ab Academiâ Scientiarum, Humaniorum Litterarum & Artium Lugdunensi donatam anno 1773, illiusque jussu, publici juris factam.

V.

Nascens labiorum Cancer, nunc verruculam mentiens, nunc corneam naturam ac formam induens, tuberculum durum, renitens, quandoquè crustâ opertum, titillatione, uredine, aut mordaci vellicatu stipatum exhibet; quod si vetus & ulceratum, ex suprà

allatâ descriptione diagnosis eruaturs; cave tamen ne allucineris; tumores enim alterius generis, fucum quandoquâ faciunt.

VI.

Pessimi ominis malum tumor cancrusus; attamen quod minor recentiorque morbus, eò tutius ac facilius curationem admittit. Rarò vetulus, latèque serpens, rariùs ulceratus, rarissimè ulceris degeneris soboles Cancer curationi cedit. Qui recens & qui à causis externis procedit, minùs importat periculû cæteris paribus, minùs contra artis aculeos recalcitrât, quàm cancer *per se*, seu à causis internis sponte suâ pullulans. Viri boni habitûs citiùs ac feliciùs quàm seniores, cachectici, &c. sanantur.

VII.

Ab omni ævo ad Cancrî eradicationem nihil non fuit excogitatum. Suppurantia, caustica, aliaque id genus toties non jejunè decantata medicamenta, totidem sunt arma debellandæ hydræ imparia, quæ nedùm cancrusam molem consumant, aut penitùs evellant, è contrâ res ægri in pejus præcipitant.

Idem esto iudicium de ferro ignito; nisi tamen unâ eâdemque applicatione morbus evanescat. Sic pluriès fausto cum successu, verruculas, parva tubercula cancrusa summam labiorum membranulam lambentia, ferro candenti semel tantum cautissimè apposito, & etiam aquâ mercuriali semel aut bis solummodo prudentissimè adhibitâ, consumpsimus. Si cancrusa molles latius aut profundius sit diffusa, ferri candentis vim eludendo, cineri dolofo suppositus, ipsimet igni pertinax, ferocior ac truculentiùs saviens Cancer renascetur. In tanto rerum discrimine, aut *blandire*, aut posito possibili, *seca*.

Si cancrusus tumor non latius grassatus, ferrum non respuat

ægri situ ad operationem accommodato, extentoque labio, ad sanum usque æquali tractu solerter secando, Cancrum scalpro abscindat Chirurgus, ità ut si superiùs (1), litteræ græcæ Λ, si verò inferiùs, V figuram sectio referat. Cruentas vulneris oras, Chirurgi minister adducat, & exule acuum acicularumque vanâ supellectile, incarnanti fasciatione (2), curatio absolvenda.

Apparatus postridiè, sequentibusque diebus eluatur; solidorum eduliorum abstinentiam, quietem ac silentium Chirurgus imperet. Quinto sextove die, prudenti manu deligatio solvenda.

Tutissimâ ac lenissimâ hâc methodo, quæ nunc viget, & nobis pluriès prosperè successit, brevi coalescunt vulneris oræ, brevi juxta naturæ artisque vota, morbus tollitur, nec fœda remanet cicatrix.

Quandò Cancri amplitudo adunationis spem ademit, neglecto curiosiori elegantix studio, extirpationem (quoad fieri poterit) celebrandam esse, censemus.

Cùm eo miseriæ res processerunt, ut morbus ferro evelli nequeat, tunc fonticulis, sedantibus medicamentis, anodynis, vaporationibus antisepticis, regimine congruo, &c. Cancer mitigetur.

(1) Karissimè, si unquam: hoc nondùm nobis observare contigit.

(2) Sumitur fascia tres circiter ulnas longa, in duo capita, cujus unum diffinditur, voluta, latitudine ad transversum digitum aut amplius pro re natâ, accedens. Fronti immediatè applicata, ad nucham pergit, ibique cruciatim disposita, versus nasum, cavendo ne lædantur aures, reducitur. Ubi naribus respondet, spissis super genas spleniis propè aures appositis, duplici fissurâ tres circiter digitos longa scinditur fascia, ut capitis fissi extremitates, per duo hæc foramina trajectæ, genas adducere & coadunatas vulneris oras, sat firmiter stringere valeant. Tum sub utroque Zygomate, ad nucham redit fascia, ubi iterùm formatâ cruce acubus fixâ, ad frontem pergens caput percurrit. Incarnans illa fasciatio, duobus firmatur linteis, quorum unum à fronte ad occiput, alterum verò ab aure dextrâ ad sinistram ducta, acubus vel filo fixa retinentur.